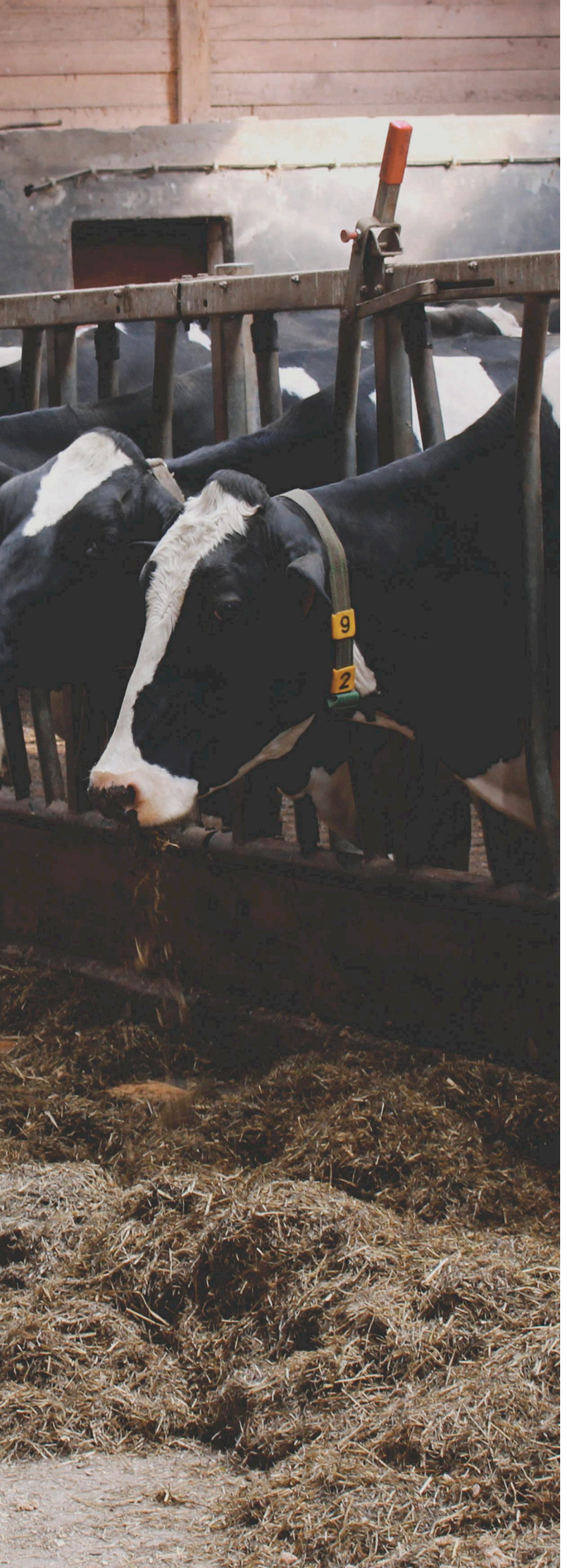

Jarno Talens (27) runt het melkvee-bedrijf sinds twee jaar alleen. En het gaat goed. Door te sparren met zijn dierenarts Tjarda Sinnige, hard werken en aandacht voor diergezondheid.

tekst

Yoni Pasman, freelance redacteur

“Eerst balans, dan gas geven”

Als alles ineens anders is, dan moet je schakelen. Dat is voor ieder mens een beproeving, veehouder of niet. Het verschil? Bij Jarno Talens uit Hooghalen waren er na het overlijden van zijn vader honderd melkkoeien van hem alleen afhankelijk. Samen met dierenarts Tjarda Sinnige van DAP Beilen ging hij aan de slag.

Dat hij het bedrijf van zijn vader zou overnemen, dat wist Jarno al heel lang. Vanaf zijn achttiende zat hij al samen met zijn vader in de maatschap. Maar overname? Pas als hij dertig was of zo. Dat het twee jaar geleden al zou zijn, op zijn 25ste, dat voorzag niemand. Zijn vader werd ernstig ziek en kwam te overlijden. “Dan moet het. Ineens moet je alles alleen doen.”
Bij de pakken neerzitten, dat is niets voor Jarno. Eerlijk over zijn verdriet, maar nog altijd vrolijk in doen en laten. Maar laat je niet misleiden: hij werkt hard. Keihard. “Het moeilijkste was de routine opbouwen. Je moet al het werk alleen doen. Dus na het melken ook nog de melkstal schoonspuiten, kalveren voeren, mest uit de ligboxen halen en dat soort dingen. Dat is heel zwaar, maar het went wel. Nu valt het mee.”

Met het hele team

Tjarda werkte op dat moment nog maar net bij de dierenartsenpraktijk in Beilen. Ze heeft Jarno’s vader nog wel ontmoet, één keer. Met het hele dierenartsenteam hielpen ze Jarno met allerlei zaken om de boel op orde te krijgen. Het allerbelangrijkste was dat de transitie goed ging, vertelt Tjarda. De routine vinden. “Nu loopt het goed. We moesten eerst de balans vinden, dan kun je weer eens gas geven.” ▶

DAP Beilen werkt volgens dierenarts Tjarda Sinnige op gebied van worminfecties steeds meer preventief, zo ook op het bedrijf van Jarno.

Tjarda: "Een worminfectie heeft een grote impact op de productie."

Jarno zag wel in dat er zaken moesten veranderen. Om het alleen af te kunnen, was bijvoorbeeld vernieuwing van het machinepark nodig. Daar heeft hij dan ook behoorlijk in geïnvesteerd. Hij laat even later trots zijn nieuwe trekker zien. "Die heb ik toen gekocht, dat vond ik ook wel mooi." Maar ook een klauwbekapbox behoorde tot de investeringen en een nieuwe stalinrichting. "Dat waren mijn vader en ik al van plan, maar hij heeft het zelf nooit kunnen waarmaken."

Melkziekte

Qua diergezondheid pakten ze andere zaken aan. Zo werden de versekoeiencontrole en de droogstand verbeterd, en heeft Jarno veel minder problemen met melkziekte. Ook gingen ze direct aan de slag met BVD (waar hij nu een vrijstatus voor heeft) en IBR (waar het bedrijf onverdacht voor is).

Voor salmonella heeft het bedrijf van Jarno de status 'in onderzoek', vertelt Tjarda, terwijl ze alle statussen op haar mobiel bekijkt. Dat komt omdat er toch wat salmonella is geconstateerd in de afgelopen twee jaar. "Het gaat nu goed", vertelt ze. "We hebben het ongedierte bestreden en de vogels worden steeds uit de stal geweerd."

Dunne mest

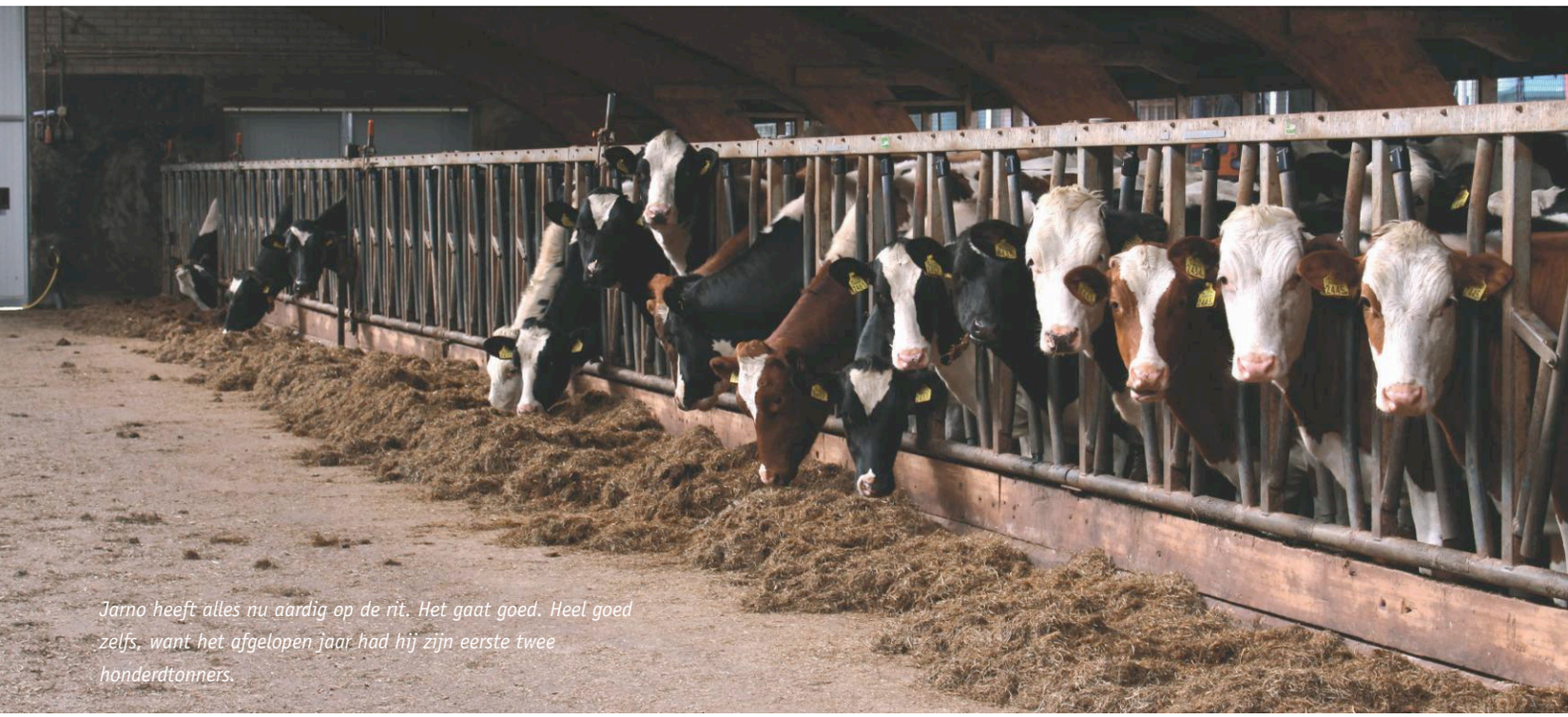
De klachten door de salmonella vormden de aanleiding om te controleren op wormen. Er was dunne mest. Het rantsoen kon het niet zijn, want dat was gecontroleerd en moest goed zijn, en van salmonella zag Tjarda geen andere klinische verschijnselen. Het gaf de aanzet voor een abonnement op Worminfecties Tankmelk, zodat er jaarrond gemonitord kan worden – vooral in de risicovolle perioden.

Wat de eerste uitslag was? Dat weet Jarno niet meer. "Ik kan terugkijken", zegt Tjarda, terwijl ze haar telefoon erbij pakt. Het was augustus/september 2017, de eerste uitslag na de overname. Niks bijzonders – geen of nauwelijks antistoffen. Maar een uitslag later, najaar 2017, was er een ernstige besmetting met leverbot. En het is bekend dat er een samenhang is tussen leverbot en salmonella. Jarno herinnert het zich weer. "Dat was dat hele natte najaar." Het drachtig jongvee is voor leverbot behandeld, en dat was afdoende. De volgende uitslag liet namelijk een daling zien.

Nu Jarno in zijn werk op de boerderij de balans heeft gevonden kan hij weer gas geven.

Yoni Pasman, freelance redacteur

Jarno heeft alles nu aardig op de rit. Het gaat goed. Heel goed zelfs, want het afgelopen jaar had hij zijn eerste twee honderdtonners.

Aandacht

Hoewel er in de omgeving van Hooghalen (rondom Assen) risico is op longworm, is het niet een standaard onderdeel van de bedrijfsbegeleiding, vertelt Tjarda. “Dat zouden we echt meer moeten doen. Vooral longworm is interessant.” Maar ook maagdarmwormen mogen wat aandacht krijgen, vindt Tjarda. “Een worminfectie heeft een grote impact op de productie. Als we er meer mee doen kunnen we bij jongvee ook een gerichtere aanpak kiezen.” Dat helpt bovendien bij het voorkomen van resistentie van wormen tegen bepaalde middelen, geeft Tjarda aan.

DAP Beilen gaat nu veelal preventief te werk, zoals op het bedrijf van Jarno. De dieren tussen de 5 en 18 maanden die voor het eerst naar buiten gaan krijgen een enting tegen longworm. En Jarno blijft monitoren via het tankmelkonderzoek Worminfecties. “Dan heb je er zicht op.”

Omweiden

Het jongvee weidt hij op een perceel van zo’n 20 hectare, verdeeld in negen stukken. “De eerste zes weken gaan ze op een stuk van 5 hectare, in juni naar het stuk van 8 hectare. De rest is voor de droge koeien. Dat is mooi land daarvoor.” Maar echt omweiden, daar is Jarno nog niet aan begonnen. Een hoop gepuzzel is dat. Eerst maar eens alles op de rit krijgen.

Jarno: “Door te blijven monitoren houd ik zicht op de situatie”

Honderdtonners

Het gaat nu goed. Heel goed zelfs, want het afgelopen jaar had Jarno zijn eerste twee (!) honderdtonners. “Dat is heel knap”, zegt Tjarda. “Na twee jaar in je eentje al zo’n hoge productie.” En dat is helemaal zijn eigen verdienste, want de productie krijgt van Jarno speciale aandacht. Zo houdt hij zich intensief bezig met de fokkerij, waarbij hij productie een belangrijke factor vindt. “Ik heb goed doorgeselecteerd, de vaarzen doen het nu erg goed.”

Met zijn honderd koeien haalt hij een gemiddelde melkproductie van 9200 liter melk per koe per jaar. Veel meer heeft hij niet te wensen. De productie mag nog wel iets omhoog, zegt Jarno, daar heeft hij nog ruimte voor binnen zijn fosfaatrechten. Ook wil hij in de toekomst verduurzamen. “Ik zou wel graag zonnepanelen willen. Maar eigenlijk ben ik aardig tevreden.” En ook Tjarda is tevreden. “Het is heel knap wat Jarno heeft gedaan de afgelopen twee jaar. Dat hoor en zie je niet vaak.”

Jarno lijkt te zijn geland als melkveehouder. “Het enige wat ik mis is mijn sparringpartner. Ik moet nu alle beslissingen alleen nemen. Maar ik kies nu wel mijn eigen pad, mijn eigen weg. En ik heb een paar mensen om me heen die ik vertrouw die me daarbij helpen.” Tjarda beaamt dat: “Er hoeven nu alleen nog maar wat puntjes op de i.” ■